

TMMOB

ORMAN MÜHENDİSLERİ ODASI

CHAMBER OF FOREST ENGINEERS

PANEL

TÜRKİYE ORMAN KAYNAKLARI PLANLAMASININ (1917-2017) YÜZYILI VE HEDEFLER

06 Mayıs 2017, Ankara

SONUÇ BİLDİRİSİ

Orman Mühendisleri Odası tarafından; bugünkü Hendek Orman İşletme Müdürlüğü Çamdağı-1917 Orman İşletme Şefliğinde, 1917 yılında Türk ve yabancı orman mühendislerinden müteşekkil heyet tarafından yapılan ilk amenajman planının yüz yılı nedeniyle, planlamanın dünü ve bugününün tartışılıp geleceğe yönelik hedeflerin belirlenmesine ilişkin olarak **“Türkiye Orman Kaynakları Planlamasının (1917-2017) Yüz Yılı ve Hedefler”** konulu panel, 06.Mayıs.2017 tarihinde iki oturum halinde Ankara Oda Genel Merkezinde gerçekleştirilmiştir.

Panelin **“orman kaynakları amenajman planlamasının dünü, bugünü ve hedefler”** temalı, İÜ. Orman Fakültesi Orman Amenajmanı Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi ve Orman Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ahmet YEŞİL’in yönettiği birinci oturumda; İÜ. Orman Fakültesi Orman Amenajmanı Ana Bilim Dalı emekli öğretim üyesi Prof. Dr. Ünal ASAN, İÜ. Orman Fakültesi Çevre ve Orman Hukuku Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Aynur AYDIN ile KTÜ Orman Fakültesi Orman Amenajmanı Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Selahattin KÖSE,

Panelin **“Orman Kaynakları Planlamasında Amenajman Heyetleri ve 5531 sayılı Meslek Yetki Yasasının Fonksiyonu”** temalı, KTÜ Orman Fakültesi Orman Ekonomisi Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Devlet TOKSOY’un yönettiği ikinci oturumda; Orman Mühendisleri Odası AR-GE Merkezi Başkanı emekli müsteşar yardımcısı Orman Yük. Müh.&İşletmeci Eşref GİRGİN, Orman Genel Müdürlüğü Orman İdaresi ve Planlama Daire Başkanlığı Amenajman Denetim Başmühendisleri Burhan AYDOĞAN ve Cahit ŞAHİN ile emekli amenajman şube müdürü Orman Yüksek Mühendisi Mehmet EFENDİOĞLU,

Konuşması olarak katılmışlardır.

Konuşmacılar, oturum başkanları, katılımcılar olarak; panel oturumlarında yapılan sunumlar, vurgulanan temel hususlar, tartışmalar, katkılar görüş ve öneriler dikkate alınarak, aşağıda belirtilen çıktılarını, ilgili kamu kurumlarına, meslek kuruluşlarına, ormancılık ve orman endüstrisi alanında eğitim ve öğretim yapan yüksek eğitim ve öğretim kurumlarına ve kamuoyuna duyurulmasına karar verilmiştir.

1- Gelişimin dinamik bir süreç olduğu, ormancılığımızı daha iyiye götürme amacıyla sürdürülen bu çabaların devam edeceği, Rio zirvesinde kabul edilen çağdaş ormancılık ilkeleri ve altında imzamız bulunan uluslararası sözleşmeler dikkate alınarak; orman, mera, tarım ve sulak alan gibi farklı ekosistemleri, bütünleşik sistem yaklaşımı ile harmonize edip, karşılıklı etkileşimleri arazi kabiliyet ve kullanım sınıflarına dayalı olarak, dengeli biçimde birbirine entegre eden bir arazi yönetim planı geliştirilip uygulamaya geçirilmesi çalışmaları yapılmalı,

2- Orman ekosisteminin rekreasyon fonksiyonunun sürdürülebilirliğinin özel bir işletme sınıfı içinde nasıl garanti edileceği, büyük kentlerin hemen bitişiğinde yer alan doğal ormanlarda ve yeşil kuşak ağaçlandırma alanlarında kent ormanı kavramının planlama sistemimize nasıl entegre edileceği, avlak alanlarında ve içinde geniş orman alanı bulunan özel statülü koruma alanlarındaki habitat komplekslerinde biyolojik sürdürülebilirliklerin doğal dengeleri bozmadan nasıl gerçekleştirileceği gibi konular ve bunların sorun olarak öne çıktığı gerçek plan ünitelerinde ele alınıp çözümlenmeli,

3- Milli park statüsünde olan ormanlık alanlarda DKMP Genel Müdürlüğü tarafından, içinde orman envanteri ve planlaması konusunda uzman bulunmayan gruplara çeşitli isimler altında düzenlettirilen planların ne öngördüğü temel stratejiler, ne de bu ormanların biyolojik sürdürülebilirliklerini garanti altına alma yönlerinden istenenleri vermekten çok uzak olduğu, eksiksiz bir planlamanın yapılabilmesi için ormancılık uzmanlarının katkılarının çok önemli olduğu, bu noktada en uygun çözümün, her uzmanlık alanının olaya kendi gözlüğü ile bakıp çözüm önerilerini sunmalı ve nihai çözümün tüm uzmanların ortak görüşü olarak ortaya çıkartılması,

4- Doğaya açık, ürün ve hizmet eldesinin uzun süreli olması ve karmaşık bir sistem oluşturması, orman ekosisteminin tüm unsurlarıyla tanınmasını gerekli kılması, arazi sınıflamasına uygun toprak kullanılmaması, mülkiyet ve kadastro sorunlarının aşılabilmesi ve sonuçta bölme sınırlarının ülke nirengi ağına bağlı olmaması, yetişme ortamı envanterinin ihtiyaç olarak görülmemesi, bugünün ormancılık sorunlarının altyapı sorunları arasındadır. Ekosistem tabanlı plan yapılmasına esas verilerinin hazırlanmasında orman işletme şefliklerinin görevlendirilmesi, planlamada güncel katılımcı ormancılığın gündeminde bulunmayan “*Ben yaptım oldu, ben planladım sen uygula*” yaklaşımının olması, işletme şefliği alanının en çok 5000 hektar olmadığı sürece fonksiyonel bir planlamanın uygulanmasının mümkün olmaması, süreklilik arzeden ve uzmanlığa dayanan bir personel politikası ve performansa dayalı bir ölçüm geliştirilememesi nedenleriyle, entansif bir ormancılığın yapılamayacağı hususları dikkate alınarak, bu eksikliklerin giderilerek geleceğe yönelik Türkiye orman kaynakları planlaması yapılmalı,

5- Toprak ve suyun stratejik değer oluşturduğu Türkiye’de, havza bazlı planların bir temel entegre havza yönetimi kanununa dayandırılarak yapılması hususu hayata geçirilmeli,

6- Hukuki dayanağını Orman Kanunu’ndan alan orman amenajman planları; plan hiyerarşisi doğrultusunda olması gereken düzeyde yerini almalı, özel amaçlı planlardan biri olarak ve ülke ölçeğine kadar uzanan üst ölçekli tüm planlara uyumu sağlanacak şekilde hazırlanmalı, sistemin bir parçası olarak ve diğer plan türleriyle ilişkilendirilmeli, çok daha etkin ve güçlü hukuk belgeleri haline getirilmeline yönelik çalışmalar yapılmalı,

7- Danıştay kararları, orman mühendislerinin 5531 sayılı Kanununun 4/1(a) 14 üncü alt bendindeki “*uydu görüntüleri ve hava fotoğraflarını ormancılık amaçları doğrultusunda yorumlamak ve mevcut haritalar üzerine işlemek*” yetkileri dikkate alınarak, planlanacak ormanın hava fotoğrafları ve uydu görüntüleri yorumlanıp aktüel durumunun mevcut haritalara aktararak amenajman planı altlığının hazırlanması işi ile amenajman planı yapım ihalesi işi plan yapılmadan bir yıl önce 5018 sayılı Kanuna göre birlikte sari ihale şeklinde yapılmalı, her iki işin aynı serbest/serbest yeminli ormancılık büro veya şirketin alması sağlanmalı, böylece ormanın amenajman planını yapacak heyetin orman alanını bir yıl önceden tanınması ve planın daha az maliyetle yapılması sağlanmalı,

8- Orman Genel Müdürlüğünün; Orman Amenajman Yönetmeliğinde yer alan amenajman heyetlerinin envanter çalışmaları ile planlama aşamalarının denetlenmesinin, 4734 sayılı Kanuna göre serbest yeminli ormancılık bürolarından hizmet satın alınarak da yapılabilmesi hususu uygulamaya aktarılmalı,

9- Orman Genel Müdürlüğü amenajman heyetlerinin, teknik eleman eksikliği nedeniyle yapamadıkları arazi envanter çalışmalarını, serbest ormancılık büro veya şirketlerinden orman mühendisliği hizmeti satın alınarak gidermesi gerekirken, amenajman planı yapılacak işletmelere 4734 ve 5531 sayılı Kanunlara aykırı biçimde, serbest ormancılık büro ve şirketlerin gelişmesini engelleyen, 2-3 ay süreli “orman mühendisi” alımıyla gidermesi uygulamasından vazgeçilmeli,

10- Orman amenajman planlarının ulusal ormancılık programı ve uluslararası süreçlerdeki kararlara uygun yapıldığı, amenajman planı hazırlamasının uzmanlık isteyen bir uğraş olduğu, herkesin kolayca üstesinden gelebileceği geçici bir iş olmadığı, 1917 den günümüze kadar Amenajman Heyet başkanlarının usta-çırak ilişkisinden yetiştikleri, heyet üyelerinin uzun süre ailelerinden uzak arazide kaldıkları dikkate alınarak amenajmanda çalışacak mühendisler iyi seçilmeli özlük hakkı ve lojman ihtiyaçlarının karşılanması yönünde düzenlemeler yapılmalı,

11- Orman Genel Müdürlüğünün son yıllarda amenajman heyeti ve çalışan teknik eleman sayısının azalması, bu heyetler geçmiş yıllarda yılda 2-3 plan hazırlarken, son yıllarda bu sayının 1-2 ye düşmesi nedeniyle plan maliyetlerinin arttığı, bunun için Devletin öncelikle plan yapımının denetimine ağırlık vermesine yönelik eğitim ve uygulama tedbirler almalı ve özel sektörün daha çok plan yapmasına imkan sağlanmalı,

12- Özel sektör heyetlerinin yaptığı planların kamu heyetlerine göre daha ucuz olması, özel sektör dinamizmi nedeniyle planların daha kısa sürede yapılması, planların gerek arazi ve gerekse büro çalışmalarının her aşamada denetlenmesi, aynı zamanda özel sektör heyetlerince Orman Genel Müdürlüğüne amenajmanda yetişmiş eleman sağlanması nedenleriyle, 5531 sayılı Kanuna göre kurulan ve amenajman planı yapan serbest ormancılık büro ve şirketlerinin sürekliliğinin sağlanması, planların kalitelerinin daha da yükseltilmesi için, hizmet alımları başta olmak üzere idare her türlü tedbiri almalı ve eğitimde Oda ile işbirliğini geliştirmeli,

Gerektiği sonucuna varılmıştır.

*Panel katılımcıları
06 Mayıs 2017 Ankara*